

* Central Library *

Please Consider the Environment Before Printing...

Date: 11/09/2025

Activity Name: Day Special

दिन विशेष

News Paper Name: आपलं महानगर

Page No. 04

आपलं महानगर My महानगर.com

दिनविशेष

भूदान चळवळीचे प्रवर्तक आचार्य विनोबा भावे

आचार्य विनोबा भावे हे थोर गांधीवादी नेते आणि भूदान चळवळीचे प्रवर्तक होते. कोकणातील रायगड जिल्ह्यातील पेण तालुक्यातील गागोदे या छोट्या गावात ११ सप्टेंबर १८९५ रोजी त्यांचा जन्म झाला. त्यांचे मूळ नाव विनायक नरहर भावे असे होते. त्यांचे मूळ गाव सातारा जिल्ह्यातील वाई हे आहे. त्यांचे माध्यमिक व उच्च शिक्षण बडोदा येथे झाले. तिथे त्यांनी संस्कृत, फ्रेंच भाषेचा आणि इतर अनेक ग्रंथांचा अभ्यास केला. वाराणसी येथे हिंदू विश्वविद्यालयात त्यांनी महात्मा गांधींचे भाषण ऐकले आणि त्या भाषणाचा त्यांच्यावर सखोल परिणाम झाला. ७ जून १९१६ रोजी कोरचब आश्रमात त्यांनी गांधीजींची भेट घेतली. या भेटीतच त्यांनी ब्रह्मचर्याची शपथ घेतली आणि जीवनसाधनेस सुरुवात केली. तिथे ते सूतकताई शिकले.

१९२१ रोजी जमनालाल बजाज यांनी साबरमती आश्रमाची शाखा वर्धास काढली

तिचे संचालक म्हणून ८ एप्रिल १९२१ रोजी त्यांनी जबाबदारी स्वीकारली. भगवत गीतेचे सार त्यांनी अत्यंत सोप्या आणि रसाळ शैलीत गीताई आणि मधुकर या ग्रंथातून मांडले. त्यांचे सर्वात मोठे कार्य म्हणजे भूदान चळवळ. मोठ्या जमीनदारांकडून जमीन घेऊन त्यांनी त्या भूमिहीनांना दिल्या. भूदान आंदोलनासाठी त्यांनी देशभर यात्रा काढली. गरिबांच्या कल्याणासाठी त्यांनी सर्वोदय योजना सुरू केली. १९३०-३२ च्या कायदेभंग चळवळीत कारावास भोगलेले विनोबा भावे महात्माजींच्या १९४० च्या वैयक्तिक सत्याग्रहाचे गांधींनी निवडलेले पहिले सत्याग्रही होते. १९५१ ते १९५३ हा भूदान यात्रेचा कालावधी वगळता सारे आयुष्य त्यांनी वर्धाच्या पवनार आश्रमात काढले. भारत सरकारने त्यांना मरणोत्तर भारतरत्न पुरस्कार देऊन त्यांचा सन्मान केला. समाजाला मानव धर्माचे शिक्षण देणाऱ्या या सत्युरुषाचे १५ नोव्हेंबर १९८२ रोजी निधन झाले.

Jagdamba Education Society's

Nashik Edition

Sep 11, 2025 Page No. 4

Powered by: erelego.com

LIBRARIAN
MR. U.D. MULANI
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401

PRINCIPAL
PROF. U.B. JADHAV
SND POLYTECHNIC
YEOLA-423401